

ОБЩИНА

ИВАНОВО

www.ivanovo.bg

7088 с. Иваново, Област Русе, ул. "Олимпийска" 75
тел. 08116/ 22-53, факс 08116/ 28-70 e-mail: obshtina@ivanovo.bg

ОДОБРЯВАМ.....
ПЛАМЕН ДОНЧЕВ
Председател на КСВТОИ

ОТЧЕТ
ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА
В ОБЩИНА ИВАНОВО ПРЕЗ 2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за развитие на туризма в Община Иваново за 2021 година се приема на основание чл. 11 и чл. 12 от Закона за туризма (ЗТ) и е изготвена в съответствие с приоритетите на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България за 2014 – 2030 г., с приоритетите на Стратегия за устойчиво развитие на туризма в област Русе 2020-2030 г., План за развитие на туризма в Община Иваново в изпълнение на Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Област Русе 2020-2030 и Плана за интегрирано развитие на Община Иваново за периода 2021 - 2027 г. и въз основа на местните туристически ресурси и потребности. Разработената програма има за цел да осигури трайна конкурентоспособност на община Иваново като туристическа дестинация, използвайки благоприятното ѝ местоположение. Изпълнението на заложените в нея мерки трябва да доведе до повишаване качеството на туристическите услуги, разнообразяване на предлагането и по-добра разпознаваемост на дестинацията с цел устойчивото развитие на туризма в община Иваново.

Настоящият отчет представя постигнатия напредък в развитието на туристическия сектор в общината, степента на изпълнение на планираните мерки и резултатите от тяхната реализация. Оценката на изпълнението на Програмата се извършва по посочения в нея набор от измерими показатели.

Мониторингът на прилаганата политика за развитие на туризма в община Иваново засяга следните аспекти:

- икономичност на извършваните дейности в съответствие с добрите административни принципи и управленски практики;
- ефикасност на използваните финансови, човешки, технически и други ресурси, включително оценяване на мерките за изпълнение на мониторинга и прилаганите процедури за преодоляване на констатирани недостатъци;
- ефективност по отношение постигането на целите на програмата и оценка на действителните резултати и въздействия в сравнение с очакваните.

II. ОСЪЩЕСТВЕНИ ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

1. Изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти.

- Подобряване на сметосъбирането и сметоизвозването.

През 2021 г. на територията на населените места в община Иваново е извършвано организирано сметосъбиране и сметоизвозване по определен график. В периода 01.01. – 31.12.2021 г., от територията на населените места в Община Иваново са събирани и извозвани общо 3031,68 тона смесени битови отпадъци. От тях 1263,84 тона са предадени на Инсталация за сепариране. Общо предадените отпадъци на депо – директно и негодна фракция след сепариране са 2940,44 тона.

- Почистване на крайпътни участъци от общинската пътна мрежа.

2. Изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите.

За информационното обслужване на туристите функционира туристически информационен център, предоставящ актуална информация за туристическите атракции, инфраструктура и услуги на територията на общината. В центъра се осъществяват и дейности, свързани с организация и популяризиране на културни, фолклорни и други мероприятия със значение за туризма, с разпространение на рекламни материали, както и с наблюдение и анализ на потребителското търсене в туристическата сфера, съобразно нормативните изисквания за организацията на дейността на ТИЦ.

През настоящата година дейността на центъра се разшири с поддържането в изправно състояние на електрическите велосипеди, придобити по проект LENA - Местна икономика и опазване на природата в региона на река Дунав по ОП Interreg „Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020“.Разработените по проекта природни маршрути предоставят допълнителна информация на туристите и създават реална възможност за разширяване на туристическото предлагане. В центъра се следи и за правилното функциониране на точките за безплатен достъп до Интернет в общината.

3. Изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината.

- Продължаващи целенасочени действия за изграждане на нови туристически обекти и придобиване право на управление и стопанисване на такива.

С РМС № 128 от 18.02.2021 г. на община Иваново е предоставен безвъзмездно за управление, за срок от 10 години Археологически резерват „Скални църкви - село Иваново“.

- Поддържане на общинските туристически обекти – паметници на културата.
- Отдаване под наем на предоставените за управление павилиони – държавна собственост, които се намират на територията на АР „Ивановски скални църкви“ и АР „Средновековен град Червен“
- Поддържане на станция за зареждане и е-велосипеди, придобити по проект LENA - договор № DTP 1-189-2.2 по INTERREG „Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014 -2020“.

4. Проведени мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма.

Заинтересовани страни в Русе и региона обединиха усилия и идеи за организиране на събитийна програма, чрез която да бъде почетена по подобаващ начин 800-ната годишнина от основаването на Ивановски скален манастир „Св. арх. Михаил“.

На 7 октомври 2020 г. беше сформиран Организационен комитет за честване на 800-годишния юбилей на Ивановския скален манастир с председател проф. д-р Николай Ненов – директор на Регионален исторически музей – Русе, и членове представители на Община Иваново, Община Русе и на Инициативния комитет. Като част от събитията на 07.07.2021 г. с тържествена церемония по представяне на пощенско-филателно издание на тема „800 години Ивановски скален манастир“ в подножието на Ивановските скални църкви бяха валидирани две пощенски марки, посветени на 800-та годишнина от основаването на Ивановски скален манастир „Св. арх. Михаил“.

5. Провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината.

- Мониторинг и анализ на туристопотока на територията на общината, проучване на потребителските нагласи и пазарните тенденции в туристическия сектор.
- Набиране на информация относно бъдещи проекти, свързани с развитието на туризма с цел кандидатстване на общината..

6. Реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения.

- Периодична актуализация на информацията относно местата за настаняване и заведенията за хранене на официалния сайт на общината и в портала за отворени данни на Република България.
- Поддържане на профил в социалните мрежи и периодично публикуване на информация за провеждането на културни събития и реклама на туристическите атракции и услуги, предлагани на територията на общината.

- Предоставяне на информация на НПО и други заинтересовани страни, работещи активно за популяризиране на туристическите атракции.
- Разпечатка и разпространение на рекламни брошури.
- Рекламни клипове в социалните мрежи и YouTube.

7. Взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район

- Осъществява се непрекъснато взаимодействие със Съюза на хотелиерите и ресторантьорите в Русе, във връзка с категоризацията на туристическите обекти.
- Община Иваново активно партнира за провеждането на информационни срещи, организирани от Областния информационен център – гр. Русе.
- Взаимодействие по дейности касаещи туризма, през 2021 г., е осъществявано и с Министерството на туризма, с областна администрация – Русе, дирекция ПП „Русенски Лом“, с Регионалния исторически музей – град Русе, с АРР – област Русе, ОУТР – Дунав – Русе, както и с представители на местата за настаняване на територията на община Иваново.
- Културният календар ежегодно се публикува на официалната уеб страница на общината.

8. Подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти

- Периодична актуализация на образците на заявления, информация и документация за предлаганите от общината услуги, свързани с туризма.
- Периодично публикуване на информация, свързана с туризма в социалните мрежи и на интернет страницата на общината.
- През настоящата година в общината е разработена наредба за насърчаване на инвестициите.
- Категоризиране на нови туристически обекти.

III. ИНДИКАТОРИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА

1. Посещения в туристически обекти

1.1. Експозиции на Регионалния исторически музей – гр. Русе

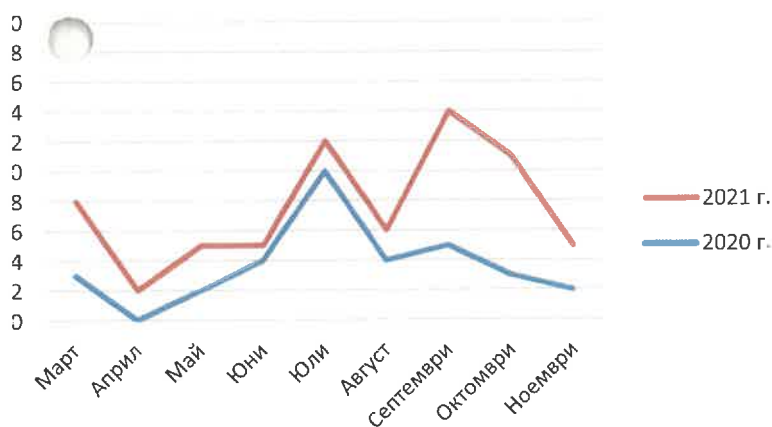
	ПОСЕТИТЕЛИ 2021г.										
	Ученици (от Русе и др. места)				възрастни			чужденци		служ. гости	Общо
	предуч. възраст	нач. курс	прогимн. курс	среден курс	студенти	пенсионери	индив. посет.	групи	индив.		
Арх. резерват „Ивановски скални църкви“	0	945	962	861	1115	1175	4177	1739	2457	11	13442
Арх. резерват „Средновековен град“	50	46	210	149	234	1570	2397	86	65	0	4807

№ по ред		2015г.		2016г.		2017г.		2018г.		2019г.		2020г.	
		Общ брой посетители	в т.ч. организирани	Общ брой посетители	в т.ч. организирани	Общ брой посетители	в т.ч. организирани	Общ брой посетители	в т.ч. организирани	Общ брой посетители	в т.ч. организирани	Общ брой посетители	в т.ч. организирани
1.	АР „Скални църкви при с. Иваново“	13884	9310	14903	9056	14431	11276	18817	10136	24311	13960	10659	9960
2.	АР „Средновековен град Червен“	11402	7177	11432	8268	9072	6342	8000	4496	8922	5637	7361	5547

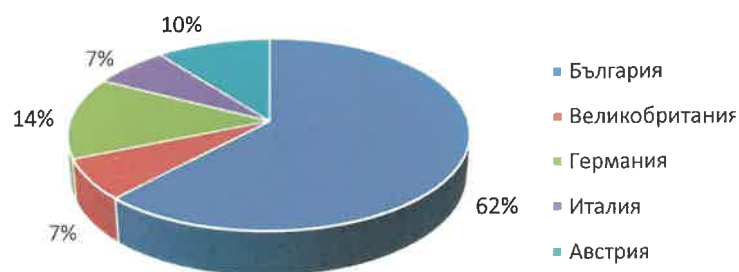
Източник: Регионален исторически музей – Русе

1.2. Туристически информационен център – с. Иваново

Тенденцията към траен растеж на потока от туристи общината бе прекъсната през 2020 година, но през настоящата година се наблюдава завишение спрямо предходната. Посещаемостта на туристическите обекти през 2021 г. се е повишила съгласно диаг.1, което е положителна тенденция. Общият брой на посетителите в центъра е 116 туристи от общо 5 страни (диаг.2), включително България. Основната част от тях са българи – 62%.

(диаг.1)

(диаг.2)

По отношение на чужденците, ползвали услугите на ТИЦ, освен от обичайните за дестинацията румънски и британски туристи, тенденция към траен интерес се наблюдава от страна на посетители от Франция, Испания и Италия. Факт е, че по отношение на предходни години, техният брой е незначителен. За сравнение, през 2020 г. центърът е

посещаван от туристи от 6 различни страни, а през 2021 г. е посещаван от 5 различни страни. Предвид епидемичната обстановка и свързаните с нея ограничителни мерки, подобен спад на посещенията е обясним.

2. Реализирани нощувки в категоризираните места за настаняване

Един от показателите за устойчиво развитие на туризма в общината е ръстът на нощувките в категоризираните места за настаняване. За периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. броят на нощувките се е повишил 2 пъти спрямо, същия период от предходната година.

Туристически обект	Брой реализирани нощувки		
	За периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г.	За периода от 01.01.2020г. до 31.12.2020г.	За периода от 01.01.2021г. до 31.12.2021г.
Семеен хотел „Черния Щъркел” – с. Нисово	2473	1115	1519
Къща за гости „Милковата Къща“ – с. Кошов	319	134	354
Хотел „Русенски Лом” – с. Кошов	984	182	165
Къща за гости „Детелина 2“ – с. Иваново	0	0	648
Къща за гости „Кладенеца-Ц“ – с. Иваново	264	128	407
Почивен комплекс „Орехите“ – с. Божичен	0	0	0
Къща за гости „Авлига” – с. Божичен	776	131	563
Къща за гости „Седем поколения” – с. Кошов	135	0	0
Хотел „Седем поколения” – с. Мечка	3522	2691	4362
Къща за гости „Горска къща” – с. Мечка	0	0	0
Къща за гости „Ерида“ – с. Тръстеник	0	0	185
Стаи за гости „Съни Дейс“ – с. Божичен	26	316	246
Къща за гости „Стелла” – с. Табачка	5	0	0
Къща за гости „Интрига“ – с. Червен	112	118	202
Общо	10805	4815	8642

3. Приходи от Туризм

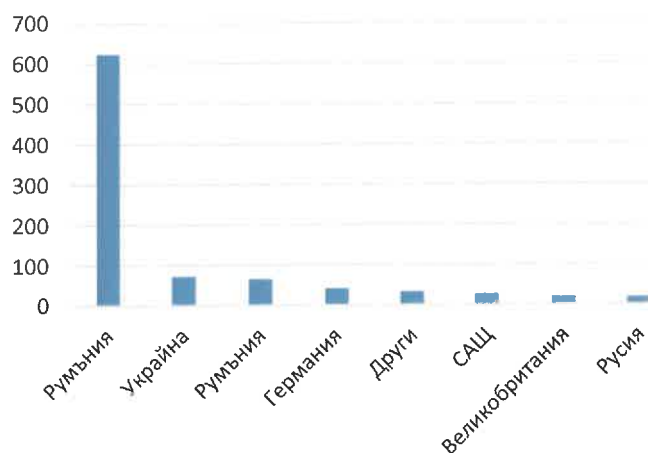
Приходите от туризм в общината за 2021 г. са в размер на 5 521,45 лв., за разлика от приходите от туризм за 2020 г., които са били в размер на 4 139,10 лв. Въпреки ситуацията на COVID-19, се забелязва тенденция към леко повишение в сравнение с предходната година. Динамиката на този показател спрямо предходни години показва свиване на потреблението в туристическия сектор, спрямо 2019 г., но и повишение спрямо 2020 г.

Динамика по отношение на предходни години:

	2015г.	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	2021г.
Приходи от туристически данък	4 548 лв.	5 524 лв.	6 547 лв.	7 802 лв.	8 712 лв.	4 139 лв.	5 521 лв.

IV. ПРОФИЛ НА ПОСЕТИТЕЛИТЕ

Туристопотокът в община Иваново и през 2021 г. се е състоял основно от български потребители. Съотношението българи-чужденци, посетили местата за настаняване, се запазва на нивото на предходната година, но общият брой на туристите значително е намалял (диаг.4). Водещ пазар за входящ туризъм (диаг. 5) си остава Румъния.

(Диаг.4)

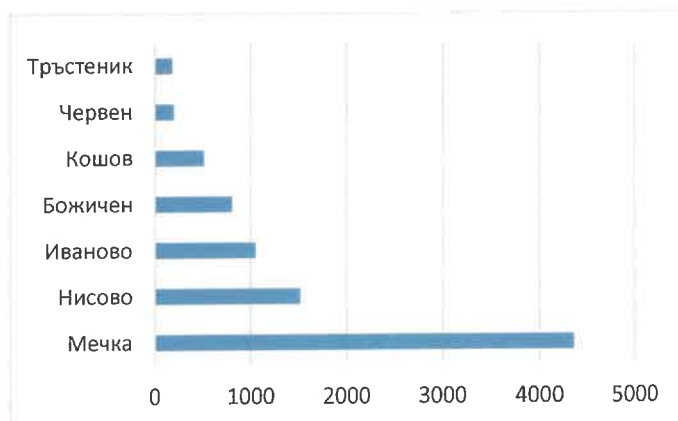
(Диаг.5)

Значителен е и броят на посетителите от Австралия, пренощували в категоризираните места за настаняване. Траен интерес към дестинацията са проявили и туристи от Германия, Украйна, Франция, Великобритания и Белгия. В категорията Други попадат посетителите от Дания, Израел, Русия, САЩ, Литва, Нидерландия и др. Общият брой на посетителите чужденци е 1094 от 33 страни.

Посещения на туристически обекти в община Иваново за периода от 01.01.2021г. до 31.12.2021г.

Туристически обект	Брой посещения		
	Българи	Чужденци	Общо
Семеен хотел „Черния Щъркел“ – с. Нисово	812	94	906
Къща за гости „Милковата Къща“ – с. Кошов	172	7	179
Хотел „Русенски Лом“ – с. Кошов	123	-	123
Къща за гости „Детелина 2“ – с. Иваново	91	-	91
Къща за гости „Кладенеца-Ц“ – с. Иваново	180	23	203
Къща за гости „Авлига“ – с. Божичен	376	1	377
Къща за гости „Съни дейс“ – с. Божичен	82	-	82
Къща за гости „Седем поколения“ – с. Кошов	-	-	-
Хотел „Седем поколения“ – с. Мечка	1943	942	2885
Къща за гости „Ерида“ – с. Тръстеник	111	5	116
Къща за гости „Интрига“ – с. Червен	108	2	110
Туристически информационен център – с. Иваново	96	20	116
Всички	5714	1094	5188

Профилът на посетилите община Иваново туристи остава непроменен и през 2021 г. включва главно хора в активна възраст, попадащи в категорията индивидуални туристи, които пътуват със своите семейства или на малки групи от 2 - 5 души. Търсещите краткотраен отход са основна част от посетителите, но се наблюдава и тенденция към по-продължителен престой на туристи в селата Нисово, Божичен и Иваново. Може да се отчете, че има търсене на по-високо качество в обслужването, тъй като в Мечка, Кошов и Божичен местата за настаняване са с по-висока категория, и се ползват с нарастващ интерес (диаг. 6).

Диаг. 6

Разширеното предлагане в някои от местата за настаняване намира своите клиенти, но типичния потребител за общината си остава клиентът със средно-високи доходи, търсещ най-добър баланс между цена и качество. Според данните за посещенията в ТИЦ, интересът към дестинацията на преобладаващата част от тях е провокиран главно от АР “Скални църкви при село Иваново” като един от десетте обекта в България под егидата на ЮНЕСКО, такива през изтеклата година са били 38% от посещенията, а 23,5 % от посетителите, предимно хора на средна възраст, са се интересували от дестинацията с опознавателна цел. Интересът към възможностите за пешеходен, приключенски, велосипеден и екотуризм в Природен парк „Русенски Лом“ леко се е увеличил – информация за тях са търсили 17 % от посетителите. АР “Средновековен град Червен“ през изтеклия сезон също печели популярност - от обекта са се интересували 11,7% от потърсилите информация в ТИЦ туристи. По-голямата част от туристите през 2021г. са ползвали основни туристически услуги, макар да има интерес и към допълнителни такива като велосипеди и коли под наем, екскурзовод и др.

V. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Свободното движение на хора и наличието на обект от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО са причина за интереса на множество туристи към забележителностите на територията на община Иваново. Голяма част от тях са чужденци. През последните няколко години общината постигна значителен напредък в развитието на туризма. Целенасочените действия за надграждане и устойчивост дадоха своя реален ефект. През настоящата година в общината са категоризирани две нови заведения за хранене и едно място за настаняване, а дванадесет места за настаняване са получили регистрация. Въпреки тенденцията към устойчив растеж в сектора, отчетените за 2021 г. резултати не отговарят на очакванията. Ограниченията за пътуване, във връзка със здравната криза, нанесоха тежки щети на туризма в целия свят и община Иваново не прави изключение. През настоящата година посетителите в общината, а също така и приходите от туризм в сравнение с предходната година бележат леко повишение, което е

положителна тенденция. Според предоставената ни от Регионален исторически музей – Русе статистика, през 2021 г. АР „Скални църкви при с. Иваново“ са посетени от 13442 души. Спрямо 2020 г., когато техният брой е бил 10659, с реализиран 12 % ръст, на посещаемостта. Независимо от този резултат, делът на културния туризъм в цялостната палитра на предлаганите в общината туристически продукти остава непроменен и ще бъде базов за по-нататъшното разгръщане на сектора.

По отношение на планираните дейности не са констатирани недостатъци. Част от тях са с постоянен характер, други - в процес на изпълнение и фигурират в програма за развитие на туризма, която е неразделна част от Общинския план за развитие 2021-2027 г. Постигането на устойчивост на туристическия сектор и утвърждаването на община Иваново като разпознаваема туристическа дестинация със запазени природна среда и културно наследство ще продължат да са приоритет за нейното интегрирано развитие. Набелязаните специфични цели и мерките за тяхното постигане в Програмата за развитие на туризма за 2021 г. са съобразени и с визията за развитие на сектора за периода 2020-2030 г., заложена и в Областната стратегия развитие на туризма в област Русе за същия период. Те са ясно дефинирани и реалистични, и се изпълняват в рамките на общинския бюджет.

Въз основа на наблюдаваните показатели, може да се отчете, че програмата отговаря на изискването за икономичност, а планираните мерки са в рамките на компетентност на администрацията. Наличните човешки и технически ресурси също се използват ефективно. Мониторингът се осъществява на базата на постъпващата информация от ОЕККТО, данни от Данъчната служба в общината, от Регионален исторически музей – Русе, данни от ЕСТИ, статистика и доклади.

Предвид гореизложеното и с оглед на щетите, които туризмът търпи вследствие на пандемията от COVID-19, регистрираните показатели за секторно развитие са напълно приемливи и Програмата за развитие на туризма в община Иваново през 2021 г. Може да се смята за реализирана.

Изготвил:.....

Марина Накова
Мл. експерт в Дирекция „СА“

Изготвил:.....

Мартин Илиев
Компютърен оператор